

Obsah a členenie elektronickej zdravotnej knižky by sa mali upraviť

(14. augusta 2017, SITA)

Ministerstvo navrhuje zúženie údajov vedených v patientskom sumári len na najdôležitejšie život zachraňujúce.

Obsah a členenie elektronickej zdravotnej knižky by sa mali upraviť. Vyplyva to z novely zákona o zdravotnej starostlivosti, ktorá je aktuálne v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

Ministerstvo zdravotníctva (MZ) SR navrhuje zúženie údajov vedených v patientskom sumári len na najdôležitejšie život zachraňujúce.

“V rámci zavádzania elektronickeho zdravotníctva sa umožňuje vytvorenie a používanie lekárskeho správ o poskytnutej zdravotnej starostlivosti, odporúčaní lekára na špecializovanú zdravotnú starostlivosť a lekárskeho prepúšťacích správ v elektronickej podobe,” konštatoval rezort v materiáli.

Novela má umožniť aj predpísanie humánneho lieku, zdravotníckej pomôcky a dietetickej potraviny v elektronickej podobe formou preskripčného záznamu a ich výdaj na základe tohto elektronickeho preskripčného záznamu.

Rovnako by sa malo zabezpečiť viacnásobné predpísanie humánneho lieku a jeho opakovaný výdaj na základe tzv. viacnásobného receptu.

Pribudnú plochy pre NCZI

Ministerstvo chce právnou úpravou tiež spresniť príslušné ustanovenia v rámci procesu overenia zhody informačných systémov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zdravotných poisťovní. “Národnému centru zdravotníckych informácií sa ukladá úloha vykonávať dohľad nad funkčnosťou informačného systému, ktorý má overovať zhodu,” uvádza dôvodová správa.

Ministerstvu by mala ubudnúť kompetencia schvaľovať dátové rozhrania, dátové štruktúry a technické špecifikácie štandardov zdravotníckej informatiky vrátane dátových štruktúr elektronickeho zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke, ako aj každú ich zmenu.

Táto kompetencia by mala prejsť na národné centrum, ktoré je odborným garantom celej informatizácie zdravotníctva, ako aj správy národného zdravotníckeho informačného systému.

Východoslovenský onkologický ústav obstaráva rôzne liečivá

(14. augusta 2017, SITA)

Záujemcovia môžu predkladať ponuky alebo žiadosti o účasť do 18. septembra.

Východoslovenský onkologický ústav, a. s., obstaráva rôzne liečivá. Podľa zverejnených informácií v Dodatku k Úradnému vestníku EÚ sa predmet zákazky delí na 51 častí.

“Ponúkaný liek sa musí nachádzať v registračnej databáze liekov vedenej Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv. Lieky ponúkané v rámci jednej časti predmetu zákazky musia byť od rovnakého výrobcu,” píše sa v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania.

Súčasťou každej časti predmetu zákazky musia byť doprava predmetu zákazky na miesto plnenia, doručenie tovaru do 24 hodín od prijatia objednávky.

Cena takmer 5 miliónov

Celkovú odhadovanú hodnotu stanovil onkologický ústav na 4 990 443 eur bez dane z pridanej hodnoty (DPH). Rozhodovať o víťazovi bude cena.

Trvanie zákazky určil zadávateľ na 24 mesiacov. Obstarávanie zahŕňa uzavretie rámcovej dohody. Obstarávateľ použije elektronickú aukciu.

Záujemcovia môžu predkladať ponuky alebo žiadosti o účasť do 18. septembra. Zábezpeka ponúk sa nevyžaduje.

Antivaxeri sú i medzi majiteľmi psov a mačiek, ich počet narastá

(14. augusta 2017, ZdN)

14. august 2017 - Antivakcinačné kampane sa totiž šíria i v tejto komunite ľudí, nielen medzi rodičmi detí, tvrdí Tibor Brauner, prezident Slovenskej komory veterinárnych lekárov. Čoraz viac majiteľov nechce dať zaočkovať psy a mačky proti besnote, hoci je to povinné. Antivakcinačné kampane sa totiž šíria i v tejto komunite ľudí, nielen medzi rodičmi detí, tvrdí Tibor Brauner, prezident Slovenskej komory veterinárnych lekárov. Za nerešpektovanie zákona hrozí majiteľom sankcia v hodnote stoviek eur.

Podľa Braunera nejde o veľkú skupinu takto zmýšľajúcich majiteľov, nárast ich počtu však vidieť. "Najčastejšie argumentujú tým, že nechcú vpraviť cudziu látku do tela zvierat'a," uviedol pre TASR.

Majitelia majú obavy aj pred nežiaducimi účinkami, tie sa podľa šéfa veterinárnej komory prejavujú iba vo veľmi malom percente - najčastejšie cez alergické reakcie, ktoré sa následne dajú riešiť. "S antivaxerom sa veterinár stretne možno raz za tri mesiace," spresnil Brauner. Väčšina majiteľov podľa neho pristupuje k problematike zodpovedne.

Psy a mačky treba povinne očkovať proti besnote. Existuje aj odporúčané očkovanie, to majiteľ nemusí zo zákona zabezpečiť. Medzi odporúčané očkovanie pre psy sa zaraďuje to proti psinkovému komplexu, borelióze či leptospiróze. U mačiek ide o vakcináciu proti panleukopénii či virózam dýchacích ciest.

Alergické reakcie spôsobuje zväčša vakcína proti leptospiróze, ktorá sa medzi psami nevyskytuje až tak často. "Niektoré ochorenia neprepuknú vďaka vysokej zaočkovanosti, a to napriek tomu, že ide o odporúčania," vysvetlil Brauner. Skúsení chovatelia si totiž podľa neho ešte pamätajú veľkú vlnu smrteľnej psinky v 90. rokoch či parvovirózy v 80. rokoch.

Štátna veterinárna a potravinová správa neplánuje rozšíriť povinnosti vakcinácie proti iným chorobám u psov a mačiek, to proti besnote je podľa nej postačujúce. "Platná legislatíva EÚ

nestanovuje povinnosť ďalších vakcinácií u všetkých psov a mačiek," uviedla Zuzana Peiger Ačjaková z ministerstva pôdohospodárstva. Podľa nej je teda na vlastníčkovi alebo držiteľovi zvieratá, pre aké vakcinácie sa rozhodne.

Antivakcinačné aktivity sa na Slovensku začali častejšie objavovať v roku 2000. Pravdepodobne to súvisí s internetizáciou spoločnosti a rozvojom sociálnych sietí, upozornil nedávno Úrad verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR.

Tripartita bude rokovať o zmene zvyšovania dôchodkov (dobrenoviny.sk; 12/08/2017; TASR)

<http://www.dobrenoviny.sk/c/107948/tripartita-bude-rokovat-o-zmene-zvysovania-dochodkov>

Ministerstvo práce navrhuje upraviť model zvyšovania dôchodkových dávok na individuálne zvyšovanie dôchodkov o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov.

— Foto: TASR/AP

Bratislava 12. augusta (TASR) - Dôchodky na Slovensku sa od budúceho roka budú zvyšovať o tzv. dôchodcovskú infláciu. Počíta s tým novela zákona o sociálnom poistení z dielne rezortu práce. V pondelok (14.8.) sa ňou bude zaoberať aj Hospodárska a sociálna rada.

Ministerstvo práce navrhuje upraviť model zvyšovania dôchodkových dávok na individuálne zvyšovanie dôchodkov o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov. V prípade, že by bola suma zvýšenia dôchodku určená na základe dôchodcovskej inflácie nižšia ako pevná suma určená ako 2 % z priemernej výšky príslušného druhu dôchodku k 30. júnu tohto roka, dôchodok sa má zvýšiť o pevnú sumu. Minimálna valorizácia dôchodkov o pevnú sumu sa má však na Slovensku uplatňovať len najbližšie štyri roky. "Účelom ustanovenia takto definovanej minimálnej miery valorizácie dôchodkov je garantovať istú minimálnu sumu zvýšenia dôchodku, ktorá by bola akceptovateľná dôchodcovskou verejnosťou. V súvislosti s uvedeným sa navrhuje aj minimálna valorizácia úrazovej renty," skonštatoval rezort práce v predkladacej správe k novele zákona.

Od začiatku tohto roka si pritom dôchodcovia prilepšili, keď im vzrástol dôchodok o pevnú sumu 8,20 eura. Predčasným starobným penzistom sa od začiatku roka zvýšili dôchodky o 7,90 eura mesačne. Invalidný dôchodok priznaný pre pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % išiel od začiatku roka 2017 nahor o 7,10 eura, v prípade sumy jednej polovice predstavoval nárast 2,60 eura. O 4 eurá sa zvýšil invalidný dôchodok priznaný pri poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % a pri sume jednej polovice tohto dôchodku o 1,70 eura. Vzrástol aj vdovský a vdovecký dôchodok, a to o 5,30 eura, ako aj sirotsky dôchodok o 2,60 eura.

Novela zákona však okrem zvyšovania dôchodkov upravuje aj ďalšie oblasti. Zrušiť sa majú napríklad aj ustanovenia, na základe ktorých mali byť zamestnávateľia v systéme úrazového poistenia rozdelení do nebezpečnostných tried s rozdielnou výškou poistného a zavádza sa jednotná sadzba pre všetkých zamestnávateľov bez uplatňovania bonusov a malusov.

Zmierniť sa majú aj podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti predĺžením doby, počas ktorej musí žiadateľ splniť podmienku doby poistenia. Namiesto troch rokov sa bude

posudzovať splnenie dvojročnej doby poistenia počas posledných štyroch rokov a táto podmienka platí pre všetkých uchádzačov o zamestnanie.

Novela zákona prešla medzirezortným pripomienkovým konaním. Vznosených bolo 81 pripomienok, z toho 11 bolo zásadných.

Konfederácia odborových zväzov (KOZ) SR žiada napríklad stanovenie minimálnej úrovne valorizácie dôchodkov v zákone bez časového obmedzenia, ako aj predĺženie poskytovania dávky v nezamestnanosti pre skupinu zamestnancov vo vyššom a pred dôchodkovom veku.

Ministerstvo financií (MF) SR zase žiadalo ustanoviť alternatívnu minimálnu valorizáciu vo výške 2 % z každého individuálneho dôchodku namiesto valorizácie minimálnou pevnou sumou počítanou z priemerného dôchodku. Rezort práce však upozornil, že minimálna valorizácia sa bude uplatňovať len 4 roky a rozpor bol odstránený. MF SR navrhovalo aj znížiť percento tvorby správneho fondu Sociálnej poisťovne, a to z 2,4 % na 1,8 % keďže neustále rastú príjmy z poistného od ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Rezort práce však tejto zmene nie je naklonený. "V budúcnosti môže nastať potreba zásadnej investície zo strany SP, ktorá by si vyžiadala opätovnú zmenu zákona na zvýšenie hornej hranice tvorby správneho fondu," uviedlo ministerstvo s tým, že MF SR má svojho zástupcu v dozornej rade poisťovne a môže dohliadať na jej hospodárenie. "Ak by sa malo uvedené riešiť, mala by sa riešiť aj otázka zrušenia povinného každoročného presunu prebytkov Správneho fondu do Rezervného fondu solidarity," skonštatoval rezort práce. Zároveň upozornil na to, že táto povinnosť pritom do zákona pribudla od roku 2013 na základe zásadnej pripomienky MF SR.

Minimálna mzda bude 480 E: Čo všetko táto zmena ovplyvní?

(cas.sk; 13/08/2017; Jozef Čavojec, Nový Cas ; Zaradenie: Správy)

<https://www.cas.sk/clanok/580997/minimalna-mzda-bude-480-co-vsetko-tato-zmena-ovplyvni/>

Otvoriť galériu

Zamestnanci, pozor! Poberáte minimálnu mzdu? Aj budúci rok si polepšíte. Ministerstvo práce navrhuje, aby dosiahla 480 eur mesačne.

Vláda síce ešte nerozhodla, ale schválenie návrhu je v podstate už len formalitou. Čo znamená takéto zvýšenie mzdového minima? Ako sme na tom v porovnaní s inými krajinami?

Minimálna mesačná mzda bude v budúcom roku 480 eur. Oproti súčasnosti vzrastie o 45 eur, čo je najviac v histórii. "Dnes je už takmer každému jasné, že potrebu obsadiť desiatky tisíc voľných pozícií kvalifikovanými ľuďmi treba riešiť v prvom rade vyššími mzdami," tvrdí hovorca ministra práce Michal Stučka. V polovici júla uplynula lehota, v ktorej sa odbory a zamestnávateľia mohli dohodnúť na novej výške mzdového minima. Konfederácia odborových zväzov navrhla, aby sa vyšplhalo na 492 eur, a pokladala to za vybavené. Zástupcovia zamestnávateľov rezignovali, tvrdia, že aj tak rozhodne vláda mesačne.

Otvoriť galériu

Zákonná garancia

- či máte pracovnú zmluvu, alebo robíte na dohodu, máte nárok na zabezpečenie minimálnej úrovne príjmu za vykonanú prácu
- zamestnávateľ vám musí poskytnúť plat aspoň vo výške minimálneho mzdového nároku pre príslušný stupeň náročnosti práce
- Zákonník práce rozlišuje 6 stupňov náročnosti práce

Ako ovplyvňuje náš život

Mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu

- za každú hodinu vám patrí najmenej 20 % minimálnej hodinovej mzdy (0,50 E)

Daňový bonus na dieťa

- možnosť znížiť si daň má taký rodič, ktorý má celoročné príjmy aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mesačnej mzdy

Osobitný príspevok z úradu práce

- ak sa dlhodobo nezamestnaný v hmotnej núdzi zamestná najviac za 2-násobok minimálnej mesačnej mzdy, môže rok dostávať osobitný príspevok z úradu práce

Novinka: Od budúceho roka by to malo byť 50 % minimálnej hodinovej mzdy.

Otvoriť galériu

V Dánsku, Taliansku, Rakúsku, Fínsku a Švédsku nemajú jednotnú minimálnu mzdu. Údaje o ostatných krajinách EÚ nie sú dostupné.

Záleží na vývoji ekonomiky

Jana Glasová, analytička Poštovej banky

Mnohých firiem alebo dokonca celých odvetví sa zvyšovanie minimálnej mzdy takmer nedotýka. Existujú však aj podniky, kde takýto zárobok nie je žiadnou výnimkou. Zväčša ide o menšie subjekty alebo firmy v chudobnejších regiónoch Slovenska. Smerodajný bude celkový ekonomický vývoj. Ak sa bude dariť aj týmto podnikom, zvýšenie minimálnej mzdy nemusí byť problém.

Foto:

Ministerstvo práce navrhuje, aby dosiahla minimálna mzda 480 eur mesačne. Zdroj - istock

Ako stúpala minimálna mzda. Zdroj - Infografika NČ

Takto si žijú v krajinách EÚ. Zdroj - Infografika NČ

Miliardový spor o rozpočet: Politici delia peniaze na rok 2018 (pravda.sk; 11/08/2017; Pravda ; Zaradenie: Spravodajstvo)

https://spravy.pravda.sk/ekonomika/clanok/437897-miliardovy-spor-o-rozpočet/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss

Popri tohtotýždňovom požiari v koalícii, ktorý založila SNS, sa rozdúchava ešte jeden možno podstatnejší spor. Týka sa rozpočtu. Rozhodnutie o ňom bude najdôležitejším rozhodnutím súčasnej vlády.

Vládne strany sa nevedia dohodnúť, kam v rozpočte verejnej správy na budúci rok nasmerujú celkové výdavky 40 miliárd eur. Otázka je, či koalícia dá prednosť znižovaniu deficitu verejných financií k nule, alebo uvoľní uzdu masívnejším investíciám do nových diaľnic, či zníži dane zo mzdy.

(Kliknutím na obrázok zväčši, otvoriť v novom okne) Autor - Pravda, SHUTTERSTOCK, MF SR

Odpoveď môže byť pre ľudí ešte dôležitejšia ako posledná roztržka, pri ktorej chce SNS zmeniť zmluvu o ďalšom vládnutí so Smerom a s Mostom – Híd. Rozpočet na rok 2018 s výhľadom na roky 2019 a 2020 dá rámec pre zvyšok vládnutia súčasnej zostavy. Ak koalícia nezačne stavať nové diaľnice, nebude pred voľbami strihať pásky.

Otázka tiež je, ako sklbiť navrhovaný pokles daní, rast penzií a investície s poklesom deficitu, keď daňové príjmy už prestávajú rásť. Nová daňová prognóza v septembri zrejme z väčšej časti potvrdí avizovaný pokles daňových príjmov pre budúci rok o vyše 200 miliónov eur z dôvodu nižších ziskov firiem. Vláda tak bude mať na výber, či okresá diaľničné plány, odsunie zvažovaný pokles daní, či plán na nulový deficit, alebo nič neodsunie, ale za cenu vyšších daní. "Bude rozhodovať koaličná rada," povedal pre Pravdu zdroj blízky koalícii.

Minister financií Peter Kažimír (Smer) avizoval, že presadzuje pokles deficitu verejných financií. Deficit dosiahol vlni necelé dve percentá výkonu ekonomiky a plán je ho do roku 2019 znížiť na nulu. Pri pokračovaní doterajšieho vývoja daňových príjmov a dokončení niektorých investícií, ako je infraštruktúra pre Jaguar v Nitre alebo výkup pozemkov pre bratislavský obchvat, je nulový deficit reálny, ak by vláda už neprišla s novými výdavkami. Kabinet však má v pláne viaceré priority.

Rezort zdravotníctva oznámil zámer oddlžovania nemocníc v sume do 585 miliónov eur. Rast penzií o 8,40 eura mesačne má stáť vyše 90 miliónov eur. Diaľničári zase odštartovali tender na obchvat Tvrdošina a zo štátnej kasy sa má začať na budúci rok stavať severný obchvat Prešova aj úsek R2 z Lovinobane do Mýtnej. Premiér Robert Fico hovorí o potrebe dodatočných až šesť miliárd eur na diaľnice. Má ísť aj o úseky na Kysuciach, v Turci, pri Bratislave či na juhu Slovenska. Premiér však zároveň hovorí o potrebe znižovať deficit, aby zdravé verejné financie umožnili Slovensku začleniť sa po roku 2020 do jadra EÚ a výraznejšie čerpať eurofondy.

V rámci strán koalície Smer navrhol tiež rast príplatkov pre ľudí za prácu cez sviatky či za prácu v noci, čo by príliš nezaťažilo verejné financie. SNS a Most – Híd hovoria o návrhoch, ktoré narážajú na možnosti štátnej kasy. Ide o zvýšenie nezdaniiteľnej časti základu dane a následný rast čistých plátov alebo SNS presadzovaný povinný 13. plat.

Premiér Robert Fico povedal, že "ekonomika šliape ako dobré hodinky, verejné financie sú vo výbornom stave, a máme veľmi nízky verejný dlh, stále však nedokážeme tento ekonomický rast pretavovať do rýchlejšieho tempa zvyšovania životnej úrovne".

Chýbajú nové diaľnice

Z regiónov sa však čoraz viac ozýva, že bez nových ciest sa situácia v zaostalejších oblastiach výrazne nezmení. "Slovensko nemusí za každú cenu znižovať svoj dlh. Napríklad budovanie kvalitnej infraštruktúry je určite veľmi dôležité, a aj za cenu vyššieho dlhu to je z dlhodobého hľadiska výhodnejšie," povedal ekonóm spoločnosti Finlord Boris Tomčiak.

Európska komisia v monitoringu udržateľnosti verejných financií v EÚ uviedla, že zo strednodobého hľadiska slovenské verejné financie výraznejším rizikám nečelia. Z dlhodobého hľadiska však môžu byť hrozbou rastúce výdavky na starnutie populácie, teda najmä oblasť dôchodkových systémov, zdravotníctva či dlhodobej starostlivosti.

"Príprava na ekonomické spomalenie môže mať rôzne formy, nemusí ísť len o znižovanie dlhu. Efektívnejšie je napríklad investovanie do rozvoja činností s vysokou pridanou hodnotou, ako sú vzdelávacie a vedecké zariadenia, kvalitné zdravotníctvo, infraštruktúra, podpora medzinárodného obchodu. Ak bude vláda v nasledujúcich rokoch efektívne investovať v týchto oblastiach, tak krátkodobé zvýšenie dlhu nebude problémom," myslí si Tomčiak.

Znižovanie daní pre firmy v tomto prípade podľa neho nie je nutné. "Lepšie je odstránenie byrokratických procesov a zrýchlenie podnikateľských procesov. To priláka zahraničné spoločnosti, pre ktoré je slovenská daňová politika stále relatívne prijateľná. Odstránenie byrokracie by taktiež podporilo malé a stredné podniky, ktoré tiež tvoria mnoho pracovných miest," skonštatoval Tomčiak.

Strana Most – Híd napríklad navrhuje zvýšenie nezdaniteľnej časti základu dane z 30803,33 eura na 40650 eur ročne. Pomohlo by to všetkým 2,3 milióna pracujúcich vrátane zamestnancov aj živnostníkov, pričom priemernému zamestnancovi by sa ročný príjem zvýšil o 160 eur. Štát by však musel ročne oželiť 300 miliónov eur.

Súčasným hnacím motorom slovenskej ekonomiky sú spotrebitelia. Spotreba domácností by mala tento rok dosiahnuť najrýchlejšie tempo rastu od krízy v roku 2009. Súvisí to s poklesom nezamestnanosti a rastom miest. Nezamestnanosť klesla na úroveň 6,9 percenta a podľa analytikov z Tatra banky by v prvej polovici roka 2019 mala dosiahnuť hranicu päť percent. Mzdy by v roku 2017 mali rásť približne o štyri percentá a vo štvrtom kvartáli 2017 by priemerná mzda mohla prekonať aj hranicu 1 000 eur mesačne.

Neskôr by sa ťahúňom slovenskej ekonomiky mohli stať aj investície. Tie sú podporené aj silnejúcimi súkromnými investíciami na čele s výstavbou závodu Jaguar Land Rover. Oživenie očakávajú analytici aj v ďalších sektoroch ekonomiky. Stavebné povolenia z minulého roka napríklad naznačujú blížiaci sa pomerne silný rast sektora nehnuteľností, nielen rezidenčných.

Dlh je udržateľný 50 rokov

Podľa nezávislej Rady pre rozpočtovú zodpovednosť sa aktuálne slovenské verejné financie dostali do stavu dlhodobej udržateľnosti. V praxi to znamená, že po zohľadnení makroekonomického a demografického vývoja a súčasne nastavených politík by najbližších 50 rokov nemala byť prekročená horná hranica ústavného limitu na dlh, čo predstavuje 50 percent hrubého domáceho produktu (HDP).

Aj ďalší ekonómovia poukazujú na to, že zadlženie krajiny klesá, a súčasne sa darí aj okolitým krajinám, čo je pre Slovensko ako otvorenú krajinu dobrá správa. Dlh Slovenska k hrubému domácemu produktu je v súčasnosti na úrovni 51,9 percenta, pričom v roku 2013 bol na úrovni 55 percent. "V roku 2008 bol dlh menej ako 30 percent, čo Slovensku určite pomohlo ustáť globálnu krízu. Na druhej strane by sme sa mali porovnávať s inými štátmi EÚ. V Českej republike je dlh k HDP 37 percent, v Nemecku 68 percent, v Poľsku 54 percent a v Maďarsku okolo 74 percent. Pre Slovensko sú najvýznamnejším obchodným partnerom Česko a Nemecko. Obe krajiny majú relatívne dobrú finančnú situáciu. Ak by teda prišlo ekonomické spomalenie, tak by v týchto štátoch mala vláda priestor na fiškálnu podporu. Nepriamo by tak boli podporené aj slovenské firmy," skomentoval Tomčiak.

Ludovít Ódor, člen Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, ohodnotil dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti verejných financií pozitívne. Znamená to, že nie je potrebné prijímať úsporné opatrenia nad rámec tých, čo prináša priaznivý ekonomický vývoj a penzijná reforma. "Mohlo to prísť aj skôr, ale dôležité je, že sme na dobrej ceste. Treba len vydržať, zbytočne sa neodkláňať a dobre zmapovať všetky nástrahy pred sebou," doplnil Ódor.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Kto dostane novú penziu a ako sa bude vyplácať

(hnonline.sk; 13/08/2017; Vladimír Turanský ; Zaradenie: hnporadňa)

<http://hnporadna.hnonline.sk/clanky/1010035-kto-dostane-novu-penziu-a-ako-sa-bude-vyplacat>

Kto sú starodôchodcovia

Existujú dve skupiny starodôchodcov. Prvou sú tí, ktorí začali dostávať dôchodok pred 1. októbrom 1988. Druhú skupinu tvoria penzisti, ktorí začali dostávať dôchodok od 1. októbra 1988 do 1. januára 2004.

Koľko ich bolo pôvodne

Od 1. januára 2004 začala platiť veľká dôchodková reforma vtedajšieho ministra Ľudovíta Kaníka. Približne 451-tisíc penzistom, ktorí poberali dôchodok už pred týmto termínom, ho štát až doteraz nezvýšil.

Koľkých sa to týka

Keď vláda v tomto roku prijala novú legislatívu, zvýšené dôchodky sa týkali už len 101-tisíc penzistov. Poslanci v júni schválili pozmeňujúci návrh poslankyne Eriky Jurinovej, čím sa rozšíri počet starodôchodcov, ktorí budú mať nárok na zvýšenie penzie o 15-tisíc. Zmiernilo

sa výberové kritérium na určenie okruhu starodôchodcov a znížila sa suma priemerného mesačného zárobku na 1,1-násobok priemernej mzdy, od ktorej sa budú dôchodky prepočítavať.

Príčiny nezrovnalostí v penziách

Zákon o sociálnom zabezpečení č. 100 spred roka 2004 bol postavený na solidarite. Následná Kanikova dôchodková reforma sa riadila princípom zásluhovosti. Tým vznikli v dôchodkoch na prelome rokov 2003 a 2004 disproporcie. V odchode do penzie tak stačil rozdiel jedného mesiaca a penzisti v tomto období dostali rozdielne dôchodky, čo vnímali ako nespravodlivosť.

Riešenie po 13 rokoch

Po odchode ministra Kaníka sa na riešenie krivdy v roku 2006 podujala ministerka práce Iveta Radičová. Ďalšia novela príslušného zákona bola v roku 2008, ktorú predložila ministerka Viera Tomanová. Ani jedna zo zmien však nevyriešila situáciu všetkých starodôchodcov. Až súčasná vláda rieši problém komplexnejšie.

Spôsob zvýšenia dôchodkov

O najstarších penzistoch nemá Sociálna poisťovňa dostatok informácií. Preto sa im dôchodky od 1. januára 2018 zvýšia paušálne o 25,50 eura. Ostatným, ktorí išli do penzie po 1. októbri 1988 až do konca roku 2003, sa dôchodky prepočítajú individuálne. V priemere sa im zvýšia o 45 až 46 eur.

Vyplácanie dôchodkov

Dôchodky sa budú zvyšovať od januára 2018. Keďže veľkej skupine penzistov sa budú prepočítavať "ručne", o novej sume sa dozvedia najneskôr do októbra 2018. Zvýšenie však dostanú vyplatené spätne od 1. januára 2018.

Porovnanie súm

Ak bude prerátaný dôchodok vyšší než dôchodok vyplácaný doteraz, penzistovi sa vyplácaná suma od januára 2018 zvýši, ale ak bude nižší, penzistovi sa bude naďalej vyplácať doterajší dôchodok v nezmenenej sume.

Zdroj - ministerstvo práce

Ako si senior môže privyrobit'

1. Starobní aj invalidní penzisti si môžu privyrábať na dohodu bez obmedzenia výšky príjmu a strachu, že prídu o svoj starobný alebo invalidný dôchodok. Platia pre nich pravidlá pre dohody plynúce zo Zákonníka práce. Taktiež môžu bez obmedzenia pracovať na autorskú zmluvu.

2. Nevzťahuje sa to na predčasných penzistov, ktorým zákon dovoľuje privyrábať si len na živnosť (inak by sa im pozastavila starobná penzia).

3. "Najvýhodnejším" variantom je z hľadiska odvodov práca na dohodu realizovaná mimo pracovného pomeru. V takom prípade neplatia odvody na zdravotné poistenie, pričom Sociálnej poisťovni uhrádzajú odvody na starobné poistenie, čo znamená, že im Sociálka raz do roka automaticky prepočíta dôchodok.

4. Z dosiahnutého príjmu im zamestnávateľ zráža preddavky na daň, ale ak ich príjem za rok v sumáre nedosiahne polovicu nezdaniteľnej časti základu dane, 3 803,33 eura, prostredníctvom podaného daňového priznania im daňový úrad preddavky na daň vráti.

5. Ak seniorov príjem z dohôd presiahne danú hranicu, podať priznanie sa mu oplatí vtedy, keď súčet jeho príjmu a dôchodku je nižší než nezdaniteľná časť základu dane (3 803,33 eura).

Predčasní penzisti:

– Nemôžete pracovať na dohody ani na pracovný pomer, inak sa vám výplata penzie dočasne zastaví.

– Vhodnou možnosťou, ako si zvýšiť príjem, je pracovať na živnosť do momentu, kým neprekročíte obrat pre povinné odvody do Sociálnej poisťovne.

Invalidní penzisti:

– Môžete pracovať a súčasne dostávať invalidný dôchodok bez obmedzenia, len treba prihladať na váš zdravotný stav.

– Nezáleží na tom, koľko zarábate či aký máte dôchodok, môžete pracovať na dohodu, pracovný pomer i živnosť.

Dôležité údaje o dôchodkoch

Časť starších ročníkov dôchodcov dostanú pridané k penziám. Prepočíta im ich Sociálna poisťovňa. O nové výmery sa nemusí žiadať, budú chodiť automaticky od januára do októbra 2018 podľa dátumu narodenia dôchodcu (od najstarších) a podľa zložitosti prípadu. Ak sa penzisti vypočíta zvýšenie dôchodku napríklad v apríli 2018, za predchádzajúce mesiace – od 1. januára 2018 – sa mu suma doplatí.

Čo sa zmení pre starodôchodcov

25,50 eura

O túto pevnú čiastku sa zvýši dôchodok penzistom, ktorí išli do dôchodku pred 1. októbrom 1988.

15 600

Tolko bude starodôchodcov, ktorí si prilepšia o spomínaných 25,50 eura. Ešte v máji sa hovorilo len o počte zhruba 12 600.

45 eur

O túto čiastku sa v priemere zvýšia penzie ďalším starodôchodcom, ktorí išli do dôchodku od 1. októbra 1988 do 31. decembra 2003.

100-tisíc

Toľko bude starodôchodcov, ktorým Sociálna poisťovňa prepočíta "nové" dôchodky individuálne (niekto si prilepší o 5 a niekto aj o 100 eur). Pôvodne sa hovorilo len o počte 88-tisíc.

427,51 eura

bol na Slovensku k 31. júlu priemerný starobný dôchodok.

1,050 milióna

penzistov je na Slovensku (1 050 335 k 31. júlu), ktorí majú výmer na starobný dôchodok, prípadne poberajú aj ďalšie štátne dávky.

600-tisíc dôchodcov

má rôzne druhy dôchodkov, no nepoberá starobné dôchodky.

19 841

Toľko bolo ku koncu júla predčasných dôchodcov. Ich počet už dlhodobejšie mierne klesá.

1,711 milióna

je počet všetkých vyplácaných dôchodkov, vrátane do cudziny.

Zdroj - Sociálna poisťovňa; JDS; Erika Jurinová, poslankyňa NR SR; TASR

Penzie nebudú ideálne, ale lepšie riešenie nikto nevymyslel

Zvýšenie penzií starodôchodcom považuje Ján Lipiansky za dobrú správu, na ktorú však čakali trinásť rokov. Doteraz sa riešili len čiastkovo. Vlády sľubovali seniorom všeličo, ale až teraz sa veci pohli, hovorí šéf ich organizácie.

Starodôchodcom, ktorých reforma v roku 2004 finančne poškodila, zvyšuje vláda penzie až teraz, po trinástich rokoch. Ako vnímate tento časový odstup?

Nebola vôľa to poctivo riešiť. Doterajšie vlády nám dávali rôzne sľuby. Vždy sa však riešili len čiastkové a menej podstatné veci. Posledných päť rokov s ministerstvom práce nerobíme nič iné, len odstraňujeme rôzne deformácie. Zmenu, ktorú pripravila súčasná vláda, už plne akceptujeme.

Najstarší dôchodcovia, ktorí odišli do penzie pred októbrom 1988, dostanú mesačne pridané 25,50 eura. Nie je to málo?

Rast starodôchodkov hodnotíme veľmi vysoko, hoci žiadny sociálny zákon nemôže byť dokonalý. Doteraz však nikto s lepším riešením pre seniorov neprišiel. Preto ministra práce Jána Richtera v týchto veciach jednoznačne a bez výhrad podporujeme. Kritériá na vyplácanie dôchodku sa podarilo v júni v parlamente upraviť tak, že zvýšenie o 25,50 eura sa týka viacerých penzistov, ako bolo pôvodne stanovené. To nás potešilo.

Stotožnil sa s tým aj rezort práce?

Áno. Tak to parlament schválil. Je to v zákone, ktorý bude platiť od 1. januára 2018.

Napriek tomu si myslím, že 25,50 eura je málo.

Je to 300 eur ročne...

Ale ak zoberieme do úvahy, že toto "vyrovnanie" prichádza až po trinástich, či dokonca po devätnástich rokoch a spätne to dôchodcom za to obdobie vyplatené nebude, tak je to málo.

Chápem, čo hovoríte. Ale máme parlamentnú demokraciu. Čo poslanci schvália, následne ovplyvniť nemôžeme. Náš návrh nebol 25,50 eura na mesiac, ale od začiatku sme navrhovali, aby sa najstarším dôchodcom penzie zvýšili o 50 eur mesačne. To sa však s ministerstvom financií nepodarilo dohodnúť.

Veľká časť z toho, čo štát dá seniorom, sa mu však vráti. Lebo väčšina z nich si už nespori, neodkladá peniaze, ale ich minie. Takže, keby bol štát voči nim trochu štedrejší, príliš by neprerobil.

To je pravda. Všetko "ide" do kúpyschopnosti dôchodcov a ministrom financií sa to prejaví v príjmoch vo forme DPH. Vyššie dôchodky sú aj otázkou nastavenia celého sociálneho systému. Preto podporujeme každý krok, ktorý vláda urobí v prospech mladej rodiny, aby na penzie mal kto zarábať. Želáme si, aby pre mladých boli aj sociálne byty ale aj dostatok miest v jasliach, aby nežili 30 – 40 rokov s hypotékou a v neistote čo bude, aby ženy nedávali prednosť kariére a dieťa nemali až v tridsiatichpiatich rokoch...

Máte informácie, kedy by mali staropenzisti dostať zvýšené dôchodky?

Sociálna poisťovňa potrebuje na prepočet niekoľko mesiacov, lebo pre väčšinu penzistov to robí individuálne. Všetky starodôchodky sa upravia od prvého januára 2018. Ak ho poisťovňa prepočítaný penzistovi napríklad v marci 2018, tak zvýšenie dostane vyplatené aj spätne, od januára. Ako bude prepočítavanie postupovať, tak ich bude aj vyplácať. Nebude sa čakať na vyrátanie všetkých dôchodkov. Niektorým dôchodcom sa však penzia nezvýši.

Mnoho seniorov žije z ruky do úst. Keby sa problém penzií riešil skôr a komplexne, bolo by aj menej chudobných. Súhlasíte?

Ak sa berie do úvahy len jediné kritérium – penzia, tak je to nespravodlivé hodnotenie. Lebo mnoho dôchodcov má síce nízku penziu, ale má napríklad domček, auto a iný majetok. Štatút

chudoby treba veľmi presne definovať. Zatiaľ je to dosť nejasné.

Lebo kritériom je len príjem penzistu?

Keď sa vyjasní, kedy je človek chudobný, kde je tá hranica a akú rolu v tom hrá dôchodkový systém, potom aj štát môže výraznejšie pomôcť. Na tému, čo je hranica chudoby a aké sú jej atribúty, chceme zorganizovať diskusiu s Ekonomickým ústavom SAV.

Rôzne – Výber z tlače (14. augusta 2017-TASR)

Zbierku obrazov významných slovenských maliarov 20. storočia, ktoré spravuje Galéria mesta Bratislavy, napáda podľa denníka PRAVDA plesň. Ohrozených je 5000 obrazov. Odhadovaná hodnota diel je 150 miliónov eur. Stav v starom plechovom depozitári, kde sú obrazy uložené, je už dlhodobo nevyhovujúci. Na vážny stav bratislavských mestských poslancov upozornil riaditeľ Galérie mesta Bratislava Ivan Jančár. Ten pre denník povedal, že už roky upozorňuje mesto ako zriaďovateľa galérie na zlý stav depozitára v bratislavskej mestskej časti Devínska Nová Ves. Viac informácií prináša denník na titulnej a šiestej strane pod názvom "Plesň ničí tisíce obrazov".

Na nedostatok rušňovodičov na pracovnom trhu dlhodobo poukazujú nielen odborníci, ale aj dopravcovia. Aj preto sa začína čoraz častejšie tlačiť na zvyšovanie plátov. Najnovšie sa na Slovensku rozhodol výrazne dvihnúť platy súkromný železničný dopravca RegioJet. Pripravil nový model odmeňovania. Nové pravidlá pre rušňovodičov chystá aj štátna Železničná spoločnosť Slovensko. O nedostatku rušňovodičov hovorí aj spoločnosť AWT, ktorej majiteľom je poľský nákladný prepravca PKP Cargo, píše denník SME, ktorý sa téme venuje na strane päť v článku "Firmy sa preťahujú o rušňovodičov".

"Odmietame lacnú energiu. Záujem o zmenu klesá", informuje denník HOSPODÁRSKE NOVINY na titulnej strane. Podľa prieskumu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) by pred štyrmi rokmi bolo ochotných zmeniť dodávateľa energie 95.000 ľudí, aktuálne je to už iba 47.000. V závislosti od regiónu by mohol pritom zákazník ušetriť pred pár rokmi až do 10 percent z platieb. Vplyvom trhu však cenové rozdiely klesajú. "Výsledkom je, že biznis s dodávkou energií pre regulované segmenty sa stáva čoraz menej zaujímavým z hľadiska marže," hovorí pre denník predseda Združenia dodávateľov energií Michal Hudec s tým, že akvizičný apetít dodávateľov prirodzene klesá.

Človeka, ktorý absolvuje gymnázium a právo, no napokon je takým slabým právnikom, že robí niečo iné, sme financovali zbytočne, hovorí okrem iného v rozhovore pre DENNÍK N analytička Lucia Dítětová, ktorá radí aj ministrovi práce. Periodikum interview publikuje na strane 16 pod názvom "Rodičia škodia deťom, keď ich tlačia na školy".

Košičanka Zuzana Jusková sa chystá preplávať svetoznámu úžinu - kanál La Manche. Bude tak prvou ženou v dejinách samostatného Slovenska. V týchto dňoch už je v Spojenom kráľovstve, kde čaká na najvhodnejšie podmienky. Podľa dlhobej predpovede počasia by ideálnym termínom mohol byť 17. august, keď rozdiel medzi prílivom a odlivom bude najmenší. Informuje denník PLUS JEDEN DEŇ na strane osem v článku "Na La Manche drelo dva roky".

Na hlavnej trati Bratislava - Žilina - Košice dôjde k zmenám, píše denník NOVÝ ČAS na strane 13 v článku "Ako budú premávať vlaky". Stavebné práce na úseku Žilina zriaďovacia stanica - Dolný Hričov sa podarilo ukončiť, vlaky môžu premávať rýchlejšie. Železničná spoločnosť Slovensko (ZSSK) od dnešného dňa mení cestovný poriadok.
